

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier,
diskriminering och kränkande behandling

Äppellunda förskola

Giltighetstid: 2022-12-01 – 2023-11-30

Ansvarig rektor: Anna Danielsson

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever.

All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

På Äppellunda förskola möts vårdnadshavare och barn av en välkomnande, trygg och tillitsfull atmosfär som bygger på engagemang, delaktighet och förtroendefullt samarbete.

Alla får möjlighet att i samspel med andra utveckla sitt bästa jag och erövrar kunskaper i meningsfulla sammanhang.

Lär miljön inbjuder till möten, förundran och lek samt undersökande och utforskande.

Förskolan är en demokratisk mötesplats där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet och där vi tillsammans tar ansvar för en hållbar utveckling.

På vår förskola råder nolltolerans vilket innebär ett absolut förbud för alla att kränka, diskriminera eller trakassera barn/barn, barn/vuxna. Alla vuxna på förskolan har goda kunskaper om likabehandling vilket gör att vi identifierar och stärker de positiva förutsättningarna för att jobba mot noll tolerans.

Barn och vuxna skall vara medvetna och ha en helhetssyn om att vi alla behöver vara delaktiga i det förhållningssätt vi arbetar utifrån.

Vi strävar efter en öppenhet mot vårdnadshavare och över förskolan för förståelse för varandra, vi vill lägga grunden till att lika värdet gäller inte bara de närmsta utan alla vi möter i vårt liv. Vårdnadshavare skall ha fått information om likabehandlingsplanen och vem de ska informera vid kännedom om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

3. Kartläggning av riskområden

Då ingen kartläggning gjordes förra perioden har vi valt att göra både och under denna och ser ett visst behov av att fortsätta arbetet med de planerade insatserna i förebyggande syfte. Dessa insatser kommer att följas upp och utvärderas under nästa period som börjar i december 2022.

Vi valde detta mål för att halva förskolan är ny personal, nya barn och nya föräldrar. Vi såg att det var stor brist på trygghet bland de yngre barnen. Många barn i de yngre åldrarna skolades in samtidigt och barnen han inte få en trygghet innan nästa gäng skulle skolan in. Personalen räckte inte till för alla otrygga barn. När två förskolor stängdes var det många av föräldrarna som inte hade Äppellunda som förstahandsval. De blev missnöje när deras barn placerades på denna förskola och skapade otrygghet bland föräldrarna som speglar av sig på barnen.

En huvudsakligt insats under nästa period kommer att vara fokuserat på att starta ett utvecklingsarbete av likabehandlingsplanen.

Genom att Kvalitetsgruppen, som består av en förskollärare från varje avdelning, planerar in kartlägnings-veckor och när de insatser som avdelningarna ansvarar för ska följas upp och utvärderas kommer arbetet att förbättras tänker vi. Kvalitetsgruppen på förskolan kommer att fungera som en länk mellan avdelningarna och rektor som ett viktigt led i att implementera ett nytt arbetssätt och att utbyta kunskap. Något som kartläggningen pekar på är vikten av att pedagogerna har en samsyn i sitt pedagogiska förhållningssätt. Ett sätt att uppnå samsyn är det kontinuerliga arbetet i kvalitetsgruppen som sedan kan ligga till grund för hela förskolans pedagogiska inriktning.

Nästa års Planeringsverktyg ska även ses över och tanken är att likabehandling ska finnas med i verktyget på ett naturligt sätt. Det är trots allt en av alla de saker vi arbetar med dagligen på förskolan. För att utvecklingsarbetet ska bli så bra som möjligt behövs alla olika kompetenser och erfarenheter som ryms inom förskolan och kvalitetsgruppen kommer att agera “spindeln i nätet” för att uppnå detta.

4. Mål för arbetet

Vi kommer under läsåret lyfta likabehandlingsplanen och kartlägga risker.
Äppellundas mål utifrån vår kartläggning är att alla barn på förskolan ska känna sig trygga.

5. Handlingsplan

- Vi pedagoger är nära barnen.
- Vi observerar.
- Vi pedagoger har en samsyn på vårt förhållningssätt och barns utveckling och lärande.
- Vi har en god kommunikation mellan varandra.
- Vi agerar direkt om något uppstår.
- Vi jobbar medvetet med god kamratskap.
- Vi lyfter de barn som inte ta för sig så mycket.
- Vi ser till att alla barn får möjlighet att leka och delta i alla aktiviteter utifrån deras förutsättningar.
- Vi visar barnen att alla är viktiga, en tillgång i gruppen.
- Vi har en inbjudande miljö ute och inne som lockar till lek och lärande.
- Vi pedagoger är ansvariga för relationsskapande.
- Vi berättar något för föräldrarna om barnen varje dag för att visa att vi uppmärksammat de enskilda barnet under dagen.
- När någon personal går hem skall information föras vidare till den som stänger.

6. Utvärdering av genomförda insatser

Vi har påmint varandra om att sprida oss på gården. Kommunikationen mellan pedagogerna är bra. Vi personal uppmuntrar och stöttar barnen att komma igång i leken. Vi har iordningställt material och miljö. Jobbar ständigt med relationsskapande mellan barnen, att vara en bra vän, att säga förlåt och stopp, vänta på sin tur, hjälpa varandra, respektera varandra och så vidare. Konflikter har minskat. Fler barn är sysselsatta i olika aktiviteter. Vi ser ett bra samarbete mellan barnen och personalen. Barnen är duktiga på att bjuda in varandra i leken. Många barn är med och leker. Vi har trygga och glada barn. Vi har reflekterat över att barnen leker mycket

avdelningsvis. Kan de bero på att vi har fått nya västar? Vi behöver bli bättre på att föra vidare information om barn vid hämtning.

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

På avdelningen för de yngre åldrarna har det tagits in en extra personal för att räckta till att kunna tillgodose barnens behov. Personalen har haft fokus på att vara nära barnen, lära känna dem, skapa tillit och förtroende. På avdelningarna med de äldre barnen har fokus varit att skapa goda relationer med föräldrar så att de känner sig trygga och nöjda på förskolan. Extra fokus har varit att få föräldrarna trygga. Det har även jobbat med självständighetsträning, kompisrelationer och känslor. Vi har använt oss av samlingar för att skapa tillhörighet och vi-känsla. Barnen har varit delaktiga i reflektioner, diskussioner och problemlösningar.

8. Rutiner för akuta situationer

Alla anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen har handlingsplikt och skyldighet att agera. Det är mycket viktigt att alla anställda tar signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt.

- Vid kännedom om att ett barn blivit utsatt för kränkning, trakasserier eller diskriminering skall detta förhindras och omgående anmälas till förskolechef.
- Rektor informerar i sin tur huvudman och skickar in en anmälan om kränkande behandling.
- Rektor ansvarar för att skyndsamt starta en utredning om vad som skett och vidta utredning och åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Rutiner när barn kränker barn

Den som ser kränkande behandling ska snabbt agera och bryta situationen. Vi fortsätter att arbeta mot kränkande behandling genom:

- Observation
- Kartläggning
- Främjande arbete genom bland annat samtal med barngruppen.
- Förebyggande arbete exempelvis genom att pedagogerna finns nära barnen, och genom att arbeta med barngruppen utifrån vårt värdegrundsmaterial.

- Vi anmäler i STELLA vid kränkningar eller diskriminering.
- Uppföljning genom samtal i arbetslaget, på förskolan och vid behov också föräldrasamtal.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt

påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• Funktionsnedsättning (i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

• Sexuell läggning

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

– särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om

– särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- **Främlingsfientlighet**

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- **Homofobi**

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.